

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2022. szeptember 22. *

„Előzetes döntéshozatal – 604/2013/EU rendelet – A nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározása – 27. és 29. cikk – Az érintett személynek a kérelme megvizsgálásáért felelős tagállamnak történő átadása – Az átadás felfüggesztése a Covid19-világjárvány miatt – Az átadás végrehajtásának lehetetlensége – Bírói jogvédelem – Az átadási határidő tekintetében felmerülő következmények”

A C-245/21. és C-248/21. sz. egyesített ügyekben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti két kérelem tárgyában, amelyet a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság, Németország) a Bírósághoz 2021. április 19-én érkezett, 2021. január 26-i határozataival terjesztett elő

a **Bundesrepublik Deutschland**

és

MA (C-245/21),

PB (C-245/21),

LE (C-248/21)

között folyamatban lévő eljárásokban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Arabadjiev tanácselnök, L. Bay Larsen, a Bíróság elnökhelyettese, az első tanács bírájaként eljárva (előadó), I. Ziemele, P. G. Xuereb és A. Kumin bírák,

főtanácsnok: P. Pikamäe,

hivatalvezető: R. Stefanova-Kamisheva tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2022. március 9-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– MA és PB képviseletében A. Petzold Rechtsanwalt,

* Az eljárás nyelve: német.

- a német kormány képviselőjében J. Möller és R. Kanitz, meghatalmazotti minőségben,
- a svájci kormány képviselőjében S. Lauper, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében A. Azéma és G. von Rintelen, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2022. június 2-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti két kérelem az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 180., 31. o.; helyesbítés: HL 2018. L 33., 6. o.; a továbbiakban: „Dublin III” rendelet) 27. cikke (4) bekezdésének és 29. cikke (1) bekezdésének az értelmezésére vonatkozik.
- 2 Ezen előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket a Bundesrepublik Deutschland (Németországi Szövetségi Köztársaság), valamint MA, PB (C-245/21. sz. ügy) és LE (C-248/21. sz. ügy) között, a Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (szövetségi bevándorlási és menekültügyi hivatal, Németország; a továbbiakban: Hivatal) által elfogadott, azon határozatok tárgyában folyamatban lévő jogvitákban terjesztették elő, amelyek e személyek menedékjog iránti kérelmeit elfogadhatatlannak nyilvánítják, kiutasításukat kizáró ok fenn nem állását állapítják meg, az Olaszországba való kitoloncolásukat, valamint velük szemben beutazási és tartózkodási tilalmat rendelnek el.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A „Dublin III” rendelet (4) és (5) preambulumbekzdésének szövege a következő:
 - „(4) [Az Európai Tanács 1999. október 15–16-i tamperei következtetései] azt is megállapították, hogy [a közös európai menekültügyi] rendszernek rövid időn belül ki kell terjednie egy világos és alkalmazható [helyesen: a gyakorlatban működőképes] módszer kialakítására is a menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározása céljából.
 - (5) E módszernek mind a tagállamok, mind az érintett személyek vonatkozásában tárgyilagos és méltányos szempontokon kell alapulnia. Lehetővé kell tennie különösen a felelős tagállam gyors meghatározását, hogy a nemzetközi védelem megadására vonatkozó eljáráshoz való hatékony hozzáférés biztosított legyen, és a nemzetközi védelem iránti kérelmekkel kapcsolatos gyors döntéshozatal ne kerüljön veszélybe.”

4 E rendelet 27. cikkének (3) és (4) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(3) Az átadásra vonatkozó határozatok elleni fellebbezésre vagy felülvizsgálatra vonatkozóan a tagállamok jogszabályaikban előírják az alábbiakat:

- a) a fellebbezés vagy felülvizsgálat feljogosítja az érintettet, hogy annak elbírálásáig az adott tagállamban maradjon; vagy
- b) az átadás automatikusan felfüggesztésre kerül, és e felfüggesztés megszűnik azon ésszerű időtartam elteltével, amely alatt valamely bíróságnak vagy törvényszéknek [helyesen: valamely bíróságnak] a felfüggesztés iránti kérelem alapos és szigorú vizsgálatát követően határozatot kellett hoznia arról, hogy a fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak halasztó hatályt biztosít-e; vagy
- c) az érintett személy ésszerű időtartamon belül kérelmezheti a bíróságtól vagy törvényszéktől [helyesen: a bíróságtól] az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztését a fellebbezés vagy felülvizsgálat elbírálásáig. A tagállamok azáltal biztosítják a hatékony jogorvoslatot, hogy felfüggesztik az átadást mindaddig, amíg a felfüggesztés iránti első kérelemről határozatot nem hoznak. Az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztéséről ésszerű időtartamon belül határozni kell, ugyanakkor ezen időtartamnak lehetővé kell tennie a felfüggesztés iránti kérelem alapos és szigorú vizsgálatát. Az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztését elutasító határozat ismerteti az alapjául szolgáló indokokat.

(4) A tagállamok előírhatják, hogy az illetékes hatóságok hivatalból dönthetnek az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztéséről a fellebbezés vagy felülvizsgálat elbírálásáig.”

5 Az említett rendelet 28. cikke (3) bekezdésének harmadik albekezdése előírja:

„Ha egy személyt ezen cikk alapján őrizetben tartanak, a megkereső tagállam e személyt a gyakorlatban lehetséges legrövidebb időn belül átadja a felelős tagállamnak, de legkésőbb hat héttel azt követően, hogy egy másik tagállam hallgatólagosan vagy kifejezetten elfogadta az érintett személy átvétele vagy visszavétele iránti megkeresést, vagy hat héttel azt követően, hogy a fellebbezés vagy felülvizsgálat a 27. cikk (3) bekezdésével összhangban már nem bír halasztó hatállyal.”

6 Ugyanezen rendelet 29. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen került megfogalmazásra:

„(1) A kérelmezőnek [...] a megkereső tagállam részéről a felelős tagállamnak történő átadása a megkereső tagállam nemzeti joga szerint történik az érintett tagállamok egymás közötti konzultációját követően, a lehető leghamarabb kivitelezhető időpontban, de legkésőbb hat hónappal az érintett személy átvétele vagy visszavétele iránti megkeresés másik tagállam általi elfogadását, vagy a 27. cikk (3) bekezdésének megfelelő halasztó hatály esetén hat hónappal a fellebbezéssel vagy felülvizsgálattal kapcsolatos jogerős határozatot követően.

[...]

(2) Amennyiben az átadásra nem kerül sor a hat hónapos határidőn belül, a felelős tagállam mentesül az érintett személy átvételére vagy visszavételére vonatkozó kötelezettség alól, és a felelősség a megkereső tagállamra hárul. E határidő legfeljebb egyéves időtartamra

meghosszabbítható, ha az átadásra az érintett személy szabadságvesztése miatt nem kerülhetett sor, illetve legfeljebb tizennyolc hónapra, ha az érintett személy megszökik.”

A német jog

- 7 A Verwaltungsgerichtsordnung (közigazgatási peres eljárásról szóló törvénykönyv) 80. §-ának (4) bekezdése előírja, hogy az a hatóság, amely a közigazgatási aktust kibocsátotta, bizonyos esetekben felfüggesztheti a jogi aktus végrehajtását, amennyiben szövetségi törvény másként nem rendelkezik.

Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

A C-245/21. sz. ügy

- 8 MA és PB 2019 novemberében menedékjog iránti kérelmet nyújtott be Németországban.
- 9 Mivel az Eurodac-rendszerben végzett keresés során kiderült, hogy illegálisan léptek be az Olasz Köztársaság területére, és az említett tagállamban nemzetközi védelem iránti kérelmezőként regisztrálták őket, a Hivatal 2019. november 19-én arra kérte az olasz hatóságokat, hogy a „Dublin III” rendelet alapján vegyék át MA-t és PB-t.
- 10 Az olasz hatóságok nem válaszoltak az átvétel iránti megkeresésre.
- 11 A Hivatal a 2020. január 22-i határozatával MA és PB menedékjog iránti kérelmét elfogadhatatlannak nyilvánította, megállapította a kiutasításukat kizáró ok hiányát, elrendelte Olaszországba való kitoloncolásukat, és beutazási és tartózkodási tilalmat rendelt el velük szemben.
- 12 2020. február 1-jén MA és PB a Hivatal e határozata ellen keresetet nyújtott be az illetékes Verwaltungsgerichthez (közigazgatási bíróság, Németország). Ezenfelül PB e keresetéhez csatolta az említett határozat végrehajtásának felfüggesztésére irányuló kérelmét. E kérelmet 2020. február 11-én elutasították.
- 13 A Hivatal 2020. április 8-i határozatban a kiutasítási végzések végrehajtását a közigazgatási peres eljárásról szóló törvénykönyv 80. §-ának (4) bekezdése és a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (4) bekezdése alapján további intézkedésig felfüggesztette azzal az indokkal, hogy a Covid19-világjárvány alakulására tekintettel MA és PB átadásának a végrehajtása nem lehetséges.
- 14 A Verwaltungsgericht (közigazgatási bíróság) a 2020. augusztus 14-i határozatában megsemmisítette a Hivatal 2020. január 22-i határozatát. E határozat azon a megállapításon alapult, hogy még ha az Olasz Köztársaság volt is felelős MA és PB menedékjog iránti kérelmének vizsgálatáért, ez a felelősség a „Dublin III” rendelet 29. cikkének (1) bekezdésében meghatározott átadási határidő lejárta miatt a Németországi Szövetségi Köztársaságra szállt át, mivel a határidőt a Hivatal 2020. április 8-i határozata nem szakította meg.
- 15 A 2020. augusztus 14-i határozattal szemben a Németországi Szövetségi Köztársaság felülvizsgálati kérelmet terjesztett a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság, Németország) elé.

A C-248/21. sz. ügy

- 16 2019 augusztusában LE menedékjogot kért Németországban.
- 17 Mivel az Eurodac-rendszerben végzett keresés során kiderült, hogy 2017. június 7-én Olaszországban nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be, a Hivatal felkérte az olasz hatóságokat, hogy a „Dublin III” rendelet alapján vegyék vissza LE-t.
- 18 Az olasz hatóságok helyt adtak a visszavétel iránti megkeresésnek.
- 19 A Hivatal elfogadhatatlannak nyilvánította LE menedékjog iránti kérelmét, megállapította a kiutasítást kizáró ok hiányát, elrendelte a kitoloncolását Olaszországba, és beutazási és tartózkodási tilalmat rendelt el vele szemben.
- 20 2019. szeptember 11-én LE a Hivatal e határozata ellen keresetet nyújtott be az illetékes Verwaltungsgerichthez (közigazgatási bíróság). Ezenfelül e keresethez csatolta az említett határozat végrehajtásának felfüggesztésére irányuló kérelmét. Ezt a kérelmet 2019. október 1-jén elutasították.
- 21 2020. február 24-én kelt levelükben az olasz hatóságok tájékoztatták a német hatóságokat arról, hogy a Covid19-világjárvány miatt a „Dublin III” rendelet alapján a továbbiakban nem hajtanak végre Olaszországba irányuló és onnan kiinduló átadásokat.
- 22 A Hivatal a 2020. március 25-i határozatban a kiutasítási végzés végrehajtását a közigazgatási peres eljárásról szóló törvénykönyv 80. § ának (4) bekezdése és a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (4) bekezdése alapján további intézkedésig felfüggesztette azzal az indokkal, hogy a Covid19-világjárvány alakulására tekintettel LE átadásának a végrehajtása nem lehetséges.
- 23 Miután 2020. május 4-én elutasította az LE átadására vonatkozó határozat felfüggesztésére irányuló második kérelmet, a Verwaltungsgericht (közigazgatási bíróság) a 2020. június 10-i ítéletével megsemmisítette e határozatot. Az említett ítélet a jelen ítélet 14. pontjában említett ítélethez hasonló indokokon alapult.
- 24 A 2020. június 10-i ítélettel szemben a Németországi Szövetségi Köztársaság felülvizsgálati kérelmet terjesztett a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság) elé.

A két ügyre vonatkozó közös megfontolások

- 25 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a jelen ügyekben az elé terjesztett kereseteknek helyt kell adni, ha megállapítást nyer egyrészt, hogy az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának azzal az indokkal történő felfüggesztése, hogy az átadás a Covid19-világjárvány miatt kivitelezhetetlen, a „Dublin III” rendelet 27. cikke (4) bekezdésének hatálya alá tartozik, másrészt, hogy e felfüggesztés az átadásra vonatkozóan az e rendelet 29. cikkének (1) bekezdésében előírt határidő megszakadását eredményezheti, és harmadrészt, hogy ezen átadási határidő megszakadhat még akkor is, ha valamely bíróság a szóban forgó, átadásra vonatkozó határozat felfüggesztése iránti kérelmet korábban már elutasított.
- 26 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy bár a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (4) bekezdése előírja, hogy az átadásra vonatkozó határozat végrehajtása e rendelkezésben előírt felfüggesztésének jogorvoslat benyújtásához kell kapcsolódnia, a felfüggesztés az alapügyekben

szereplőhöz hasonló helyzetben esetlegesen megfontolható, amennyiben az átadásra vonatkozó határozat elleni jogorvoslati eljárás folyamatban van, és a kiutasítás végrehajtásának lehetetlensége a német jog szerint kétségeket támaszthat e határozat jogszerűségét illetően. Figyelembe kell azonban venni e rendelet célkitűzéseit, valamint az érintett személyek és a szóban forgó tagállam érdekeit, amelyek egyensúlyát a Covid19-világjárvánnyal kapcsolatos egészségügyi helyzetben biztosítani kell.

27 E körülmények között a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő, a C-245/21. és C-248/21. sz. egyesített ügyekben azonos módon megfogalmazott kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) A »Dublin III« rendelet [...] 27. cikke (4) bekezdésének hatálya alá tartozik-e az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának az olyan hatósági felfüggesztése, amelyre visszavonható módon, azalatt kerül sor, hogy bírósági jogorvoslati eljárás van folyamatban, és csupán amiatt, hogy az átadások a Covid19-világjárvány következtében (ideiglenesen) kivitelezhetetlenek?

2) Az 1. kérdésre adott igenlő válasz esetén: megszakítja-e az ilyen felfüggesztést elrendelő határozat a »Dublin III« rendelet 29. cikkének (1) bekezdése szerinti átadási határidőt?

3) A 2. kérdésre adott igenlő válasz esetén: igaz-e ez abban az esetben is, ha a bíróság a Covid19-világjárvány kitörése előtt elutasította a nemzetközi védelmet kérelmező személy arra irányuló kérelmét, hogy az átadásra vonatkozó határozat végrehajtását a »Dublin III« rendelet 27. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján függeszék fel a fellebbezési eljárás befejezéséig?”

A Bíróság előtti eljárásról

28 A Bíróság elnöke a 2021. június 7-i határozatával a jelen ügyeket az írásbeli és a szóbeli szakasz lefolytatása, valamint az ítélet meghozatala céljából egyesítette.

29 A kérdést előterjesztő bíróság továbbá azt kérte, hogy a Bíróság a jelen előzetes döntéshozatalra utalásokat a Bíróság eljárási szabályzata 105. cikkének (1) bekezdése alapján gyorsított eljárásban bírálja el.

30 Kérelmének alátámasztására a kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy a Covid19-világjárvány miatt számos tagállam megtagadta az átadások végrehajtását, és emiatt 2020 márciusa és júniusa között a Hivatal több mint 20 000 alkalommal hozott felfüggesztést elrendelő határozatot, míg 9303 esetben peres eljárás volt folyamatban.

31 Az eljárási szabályzat 105. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a kérdést előterjesztő bíróság kérelmére vagy kivételesen hivatalból a Bíróság elnöke az előadó bíró és a főtanácsnok meghallgatását követően dönthet úgy, hogy az előzetes döntéshozatal tekintetében gyorsított eljárást alkalmaz, ha az ügy jellege megköveteli, hogy elbírálására a lehető legrövidebb időn belül kerüljön sor.

32 A jelen ügyekben a Bíróság elnöke 2021. június 7-én az előadó bíró és a főtanácsnok meghallgatását követően úgy döntött, hogy a jelen ítélet 29. pontjában említett kérelemnek nem kell helyt adni.

- 33 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a gyorsított eljárás olyan eljárási eszközt képez, amelynek célja a rendkívül sürgős helyzetekre való reagálás (lásd ebben az értelemben: 2022. március 10-i Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs [Teljes körű egészségbiztosítás] ítélet, C-247/20, EU:C:2022:177, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 34 Márpedig az előterjesztett kérdésekben esetlegesen érintett személyek vagy jogi helyzetek jelentős száma önmagában nem képezhet olyan rendkívüli körülményt, amely igazolhatná a gyorsított eljárás alkalmazását (lásd ebben az értelemben: 2022. április 28-i Caruter ítélet, C-642/20, EU:C:2022:308, 22. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 35 Következésképpen a kérdést előterjesztő bíróság által hivatkozott azon körülmény, hogy számos nemzetközi védelmet kérelmező személy volt az alapügyek felpereseinek helyzetéhez hasonló helyzetben, önmagában nem igazolhatja ezen eljárás alkalmazását.
- 36 Ezenkívül, bár az említett eljárást rendkívüli válsághelyzetben megindíthatták annak érdekében, hogy a lehető legrövidebb időn belül megszüntessék az európai menekültügyi rendszer gördülékeny működését károsító bizonytalanságot (lásd ebben az értelemben: a Bíróság elnökének 2017. február 15-i Jafari végzése, C-646/16, nem tették közzé, EU:C:2017:138, 15. pont; a Bíróság elnökének 2017. február 15-i Mengesteab végzése, C-670/16, nem tették közzé, EU:C:2017:120, 16. pont), a kérdést előterjesztő bíróság által felhozott elemekből nem tűnik ki, hogy e rendszer működése jelentősen akadályoztatva van, amíg a Bíróság az előterjesztett kérdésekre nem válaszol.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első és a második kérdésről

- 37 A C-245/21. és C-248/21. sz. ügyekben előterjesztett első és második kérdésével, amelyeket célszerű együttesen vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (4) bekezdését és 29. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az utóbbi rendelkezésben előírt átadási határidő megszakad, ha valamely tagállam illetékes hatóságai e 27. cikk (4) bekezdése alapján az átadásra vonatkozó határozat végrehajtását felfüggesztő, visszavonható határozatot hoznak, azzal az indokkal, hogy e végrehajtás a Covid19-világjárvány következtében kivitelezhetetlen.
- 38 A „Dublin III” rendelet 29. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy az érintett személynek a felelős tagállamnak történő átadása a lehető leghamarabb kivitelezhető időpontban történik, de legkésőbb hat hónappal az érintett személy átvétele vagy visszavétele iránti megkeresés másik tagállam általi elfogadását, vagy az e rendelet 27. cikke (3) bekezdésének megfelelő halasztó hatály esetén hat hónappal a jogorvoslattal kapcsolatos jogerős határozatot követően.
- 39 Ugyanakkor az említett rendelet 29. cikkének (2) bekezdése értelmében, amennyiben az átadásra nem kerül sor a hat hónapos határidőn belül, a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam mentesül az érintett személy átvételére vagy visszavételére vonatkozó kötelezettség alól, és a felelősség a megkereső tagállamra hárul.
- 40 Bár e rendelkezésekből kitűnik, hogy az uniós jogalkotó elő kívánta segíteni az átadásra vonatkozó határozatok gyors végrehajtását, ez nem változtat azon, hogy e végrehajtás bizonyos esetekben felfüggeszthető.

- 41 A „Dublin III” rendelet 27. cikkének (3) bekezdése tehát megköveteli, hogy a tagállamok az érintett személyek számára olyan jogorvoslati lehetőséget biztosítsanak, amely a velük szemben hozott, átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztéséhez vezethet.
- 42 E rendelkezés értelmében a tagállamoknak vagy arról kell először is rendelkezniük, hogy az átadásra vonatkozó határozattal szembeni jogorvoslat az érintett személy számára biztosítja azt a jogot, hogy a jogorvoslati kérelem elbírálásáig az e határozatot meghozó tagállamban maradjon, vagy másodszor arról, hogy az átadásra vonatkozó határozat elleni jogorvoslati kérelem benyújtását követően az átadás egy észszerű időtartamra automatikusan felfüggesztésre kerül, amíg a bíróság eldönti, hogy e jogorvoslatnak szükséges-e halasztó hatályt biztosítani, vagy pedig harmadszor arról, hogy az érintett személy az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztésére irányuló jogorvoslattal élhet az e határozattal szembeni jogorvoslat elbírálásáig.
- 43 Ezenkívül a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a tagállamok előírhatják, hogy az illetékes hatóságok hivatalból dönthetnek az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztéséről az e határozattal szembeni jogorvoslat elbírálásáig.
- 44 Abban az esetben, ha az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztése e rendelet 27. cikke (3) bekezdésének alkalmazásából következik, e rendelet 29. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy az átadási határidő számítása nem az átvétel vagy visszavétel iránti megkeresés elfogadásától, hanem – ettől eltérően – az átadásra vonatkozó határozattal szembeni jogorvoslattal kapcsolatos jogerős határozattól kezdődik.
- 45 Bár a „Dublin III” rendelet 29. cikkének (1) bekezdése nem hivatkozik közvetlenül az e rendelet 27. cikkének (4) bekezdéséből eredő azon esetre, amelyben az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztése az illetékes hatóságok által hozott határozat következménye, a Bíróság ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy az említett rendelet 28. cikke (3) bekezdésének harmadik albekezdésében és 29. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében használt kifejezések hasonlósága okán, valamint abból a tényből következően, hogy mindkét rendelkezésnek az a célja, hogy meghatározza azt az időtartamot, amely alatt az átadást végre kell hajtani, e rendelkezéseket azonos módon kell értelmezni (lásd ebben az értelemben: 2017. szeptember 13-i Khir Amayry ítélet, C-60/16, EU:C:2017:675, 70. pont).
- 46 E körülmények között emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság a „Dublin III” rendelet 28. cikke (3) bekezdésének harmadik albekezdését illetően már kimondta, hogy az átadási határidő kezdő időpontjának elhalasztása abban az esetben, ha e rendelet 27. cikkének (3) bekezdése értelmében halasztó hatályt biztosítanak, azzal magyarázható, hogy mindaddig, amíg az átadásra vonatkozó határozat ellen benyújtott jogorvoslat halasztó hatállyal bír, *per definitionem* lehetetlen az átadást végrehajtani, amely okból az e célból előírt határidő ebben az esetben csupán akkor kezdődhet, amikor az átadás jövőbeni foganatosításáról elvben megállapodtak, és már csupán annak részleteit kell rendezni, azaz attól az időponttól számítva, amikor e halasztó hatály megszűnik (lásd ebben az értelemben: 2017. szeptember 13-i Khir Amayry ítélet, C-60/16, EU:C:2017:675, 55. pont).
- 47 Márpedig, amennyiben az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának az e határozattal szemben benyújtott jogorvoslat elbírálásáig való felfüggesztése az illetékes hatóságok által a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (4) bekezdése alapján hozott határozat következménye, az említett határozattal érintett személy olyan helyzetben van, amely minden ponton összehasonlítható azon személy helyzetével, akinek a jogorvoslata e rendelet 27. cikkének

(3) bekezdése alapján törvény vagy bírósági határozat értelmében halasztó hatállyal bír (lásd ebben az értelemben: 2017. szeptember 13-i Khir Amayry ítélet, C-60/16, EU:C:2017:675, 68. pont).

- 48 Ezenkívül, ha a „Dublin III” rendelet 29. cikkének (1) bekezdését úgy kellene értelmezni, hogy ha az illetékes hatóság él is az e rendelet 27. cikkének (4) bekezdésében előírt lehetőséggel, az átadás végrehajtására nyitva álló határidőt mindenképpen az átvétel vagy visszavétel iránti megkeresés elfogadásától kellene számítani, ez utóbbi rendelkezést nagymértékben megfosztanák a hatékony érvényesüléstől, mivel nem lehetne anélkül alkalmazni, hogy ne merülne fel annak veszélye, hogy megakadályozzák az átadásnak az említett rendeletben meghatározott határidők szerinti foganatosítását (lásd ebben az értelemben: 2017. szeptember 13-i Khir Amayry ítélet, C-60/16, EU:C:2017:675, 71. pont).
- 49 Következésképpen a „Dublin III” rendelet 29. cikkének (1) bekezdését – e rendelet 28. cikke (3) bekezdésének harmadik albekezdéséhez hasonlóan – úgy kell értelmezni, hogy ha e rendelet 27. cikkének (4) bekezdése értelmében halasztó hatályt biztosítanak az átadásra vonatkozó határozat ellen benyújtott jogorvoslatnak, az átadási határidő számítása a jogorvoslattal kapcsolatos jogerős határozattól kezdődik, és így az átadásra vonatkozó határozatot legkésőbb hat hónappal a jogorvoslattal kapcsolatos jogerős határozatot követően végre kell hajtani.
- 50 Ez a megoldás azonban csak akkor alkalmazható, ha az illetékes hatóságok az átadásra vonatkozó határozat végrehajtását felfüggesztő határozatot a „Dublin III” rendelet 27. cikke (4) bekezdése hatályának korlátain belül fogadták el.
- 51 E hatály korlátainak meghatározása érdekében e rendelkezés kifejezéseit, szöveggörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit kell figyelembe venni, amelynek az részét képezi (lásd ebben az értelemben: 2022. március 24-i Autoriteit Persoonsgegevens ítélet, C-245/20, EU:C:2022:216, 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 52 E tekintetben először is hangsúlyozni kell, hogy – amint arra a főtanácsnok az indítványának 50. és 51. pontjában rámutatott – magából a „Dublin III” rendelet 27. cikke (4) bekezdésének szövegéből következik, hogy e rendelkezés alkalmazása szorosan kapcsolódik az átadásra vonatkozó határozattal szembeni jogorvoslat érintett személy általi benyújtásához, mivel az e hatóságok által elrendelt felfüggesztésnek „a fellebbezés [...] elbírálásáig” kell megtörténnie.
- 53 Másodsor, e rendelet 27. cikke (4) bekezdésének a szöveggörnyezetét illetően, meg kell állapítani, hogy e rendelkezés az említett rendelet VI. fejezetének „Eljárásjogi biztosítékok” címet viselő IV. szakaszának részét képezi.
- 54 Ezenkívül az említett rendelkezés a „Jogorvoslatok” című cikk részét képezi, és az átadásra vonatkozó határozattal szembeni jogorvoslat halasztó hatályáról szóló bekezdést követi, amely bekezdést kiegészíti azzal, hogy engedélyezi a tagállamok számára annak lehetővé tételét, hogy az illetékes hatóságok felfüggeszék az átadásra vonatkozó határozat végrehajtását, ha a jogorvoslat előterjesztését követő felfüggesztése nem törvény vagy bírósági határozat következménye.
- 55 Egyébiránt, amint az a jelen ítélet 49. pontjában megállapításra került, a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (4) bekezdése és e rendelet 29. cikkének (1) bekezdése közötti kapcsolatból az következik, hogy az ily módon biztosított halasztó hatály az átadásra vonatkozó határozattal szembeni jogorvoslattal kapcsolatos jogerős határozat elfogadásakor szükségszerűen megszűnik, mivel e 29. cikk (1) bekezdése nem tartalmaz olyan szabályokat, amelyek az átadási határidő

számításának szabályozására irányulnak abban az esetben, ha az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztését az illetékes hatóságok az e határozattal szembeni jogorvoslat elbírálását megelőzően vagy azt követően szüntetik meg.

- 56 Harmadszor, a „Dublin III” rendelet (4) és (5) preambulumbekzdéséből az következik, hogy a rendelet célja mind a tagállamok, mind az érintett személyek vonatkozásában tárgyilagos és méltányos szempontokon alapuló világos és alkalmazható módszer kialakítása a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam gyors meghatározásához annak érdekében, hogy az ilyen védelem megadására vonatkozó eljárásához való hatékony hozzáférés biztosított legyen, és a nemzetközi védelem iránti kérelmekkel kapcsolatos gyors döntéshozatal célkitűzése ne kerüljön veszélybe (2019. március 19-i Jawo ítélet, C-163/17, EU:C:2019:218, 58. pont).
- 57 A gyors döntéshozatal e célkitűzésének megvalósítása érdekében az uniós jogalkotó a „Dublin III” rendelet szerinti átvételi és a visszavételi eljárás kereteit olyan kötelező jellegű határidőkkel határozta meg, amelyek célja biztosítani, hogy ezeket az eljárásokat indokolatlan késedelem nélkül folytassák le (lásd ebben az értelemben: 2018. november 13-i X és X ítélet, C-47/17 és C-48/17, EU:C:2018:900, 69. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 58 A „Dublin III” rendelet 29. cikkének (1) bekezdésében meghatározott hat hónapos átadási határidő annak biztosítására irányul, hogy az érintett személyt a lehető leghamarabb ténylegesen átadják a nemzetközi védelem iránti kérelme megvizsgálásáért felelős tagállamnak, egyúttal – tekintettel az e személy átadása végrehajtásának gyakorlati összetettségére és az azzal járó szervezési nehézségekre – szükséges időt hagyva a két érintett tagállamnak arra, hogy megállapodjon ezen átadás végrehajtásáról, és különösen, hogy a megkereső tagállam megállapíthassa az átadás végrehajtásának részleteit (lásd ebben az értelemben: 2019. március 19-i Jawo ítélet, C-163/17, EU:C:2019:218, 59. pont).
- 59 Márpedig, tekintettel az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának a felfüggesztése által az átadási határidő tekintetében kiváltott, az e rendelet 27. cikkének (4) bekezdésén alapuló megszakító hatásra, amint az a jelen ítélet 49. pontjában kifejtésre került, e rendelkezés akként történő értelmezése, hogy az engedélyezi a tagállamok számára annak lehetővé tételét, hogy az illetékes hatóságok felfüggeszék az átadásra vonatkozó határozat végrehajtását az érintett személy bírói jogvédelmével közvetlen kapcsolatban nem álló ok miatt, azzal a kockázattal járna, hogy megfosztaná a hatékony érvényesüléstől az említett rendelet 29. cikkének (1) bekezdésében foglalt átadási határidőt, módosítaná a tagállamok közötti felelősség „Dublin III” rendelet szerinti megosztását és tartósan meghosszabbítaná a nemzetközi védelem iránti kérelmek feldolgozását.
- 60 Mindemellett emlékeztetni kell arra is, hogy az uniós jogalkotónak nem állt szándékában, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmekkel kapcsolatos gyors döntéshozatal követelménye érdekében feláldozza az érintett személyek bírói jogvédelmét, hanem éppen ellenkezőleg, e jogalkotó e rendelettel érezhetően továbbfejlesztette a felelős tagállam meghatározása vonatkozásában általa kidolgozott rendszerben (dublini rendszer) az e személyeknek biztosított eljárási garanciákat (lásd ebben az értelemben: 2016. június 7-i Ghezelbash ítélet, C-63/15, EU:C:2016:409, 57. pont).
- 61 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztését az illetékes hatóságok a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (4) bekezdésével összhangban csak akkor rendelhetik el, ha az e végrehajtással kapcsolatos körülmények azt

vonják maguk után, hogy az említett személy számára a hatékony bírói jogvédelmének a biztosítása érdekében engedélyezni kell, hogy az említett határozatot meghozó tagállam területén maradjon az e jogorvoslattal kapcsolatos jogerős határozat meghozataláig.

- 62 Ebből következik, hogy az átadásra vonatkozó határozat végrehajtását azzal az indokkal felfüggesztő, visszavonható határozat, hogy e végrehajtás a Covid19-világjárvány miatt kivitelezhetetlen, nem tekinthető a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (4) bekezdése alapján elfogadható aktusnak, mivel ezen indok nem áll közvetlen kapcsolatban az érintett személy bírói jogvédelmével.
- 63 A kérdést előterjesztő bíróság és a német kormány által hivatkozott azon körülmény, hogy a német jogból az következik, hogy az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának kivitelezhetetlensége e határozat jogellenességét vonhatja maga után, nem kérdőjelezi meg e következtetést.
- 64 Egyrészt ugyanis az átadásra vonatkozó határozat végrehajtását felfüggesztő határozat visszavonható jellege kizárja annak megállapítását, hogy e felfüggesztést az átadásra vonatkozó határozattal szembeni jogorvoslat elbírálásáig és az érintett személy bírói jogvédelmének biztosítása érdekében rendelték el, mivel nem zárható ki, hogy az említett felfüggesztés visszavonására e jogorvoslat elbírálása előtt kerül sor.
- 65 Másrészt hangsúlyozni kell, hogy az uniós jogalkotó nem vélte úgy, hogy az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának kivitelezhetetlensége úgy tekintendő, mint amely igazolhatja a „Dublin III” rendelet 29. cikkének (1) bekezdése szerinti átadási határidő megszakadását vagy felfüggesztését.
- 66 E jogalkotó ugyanis nem foglalt bele e rendeletbe egyetlen olyan általános rendelkezést sem, amely ilyen megszakadást vagy felfüggesztést írna elő.
- 67 Ezenkívül az átadásra vonatkozó határozat végrehajtása kivitelezhetetlenségének egyes gyakori eseteit illetően az említett jogalkotó az említett rendelet 29. cikkének (2) bekezdésében annak előírására szorítkozott, hogy az átadási határidő legfeljebb egyéves időtartamra meghosszabbítható, ha az átadásra az érintett személy szabadságvesztése miatt nem kerülhetett sor, illetve legfeljebb tizenhét hónapra, ha az érintett személy megszökik.
- 68 Márpedig azon kívül, hogy e rendelkezés nem az átadási határidő megszakadását vagy felfüggesztését írja elő, hanem annak meghosszabbítását, emlékeztetni kell arra, hogy e meghosszabbítás kivételes jellegű és ezért ezt szigorúan kell értelmezni, ami kizárja, hogy analógia útján alkalmazzák az átadásra vonatkozó határozat végrehajtása lehetetlenségének más eseteire (lásd ebben az értelemben: 2019. március 19-i Jawo ítélet, C-163/17, EU:C:2019:218, 60. pont; 2022. március 31-i Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl és társai [Menedékkérő pszichiátriai kórházban való elhelyezése] ítélet, C-231/21, EU:C:2022:237, 54. és 56. pont).
- 69 A Bíróság egyébiránt megállapította, hogy a „Dublin III” rendelet 29. cikkének (1) bekezdésében előírt hat hónapos átadási határidőt alkalmazni kell abban az esetben, ha az érintett személy egészségi állapota (lásd ebben az értelemben: 2017. február 16-i C. K. és társai ítélet, C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, 89. pont) vagy kórházi pszichiátriai osztályon való kényszerelhelyezése (lásd ebben az értelemben: 2022. március 31-i Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl és társai [Menedékkérő pszichiátriai kórházban való elhelyezése] ítélet, C-231/21, EU:C:2022:237, 62. pont) nem teszi lehetővé az átadást.

- 70 Ennélfogva az illetékes hatóságok a „Dublin III” rendelet 27. cikke (4) bekezdése alkalmazásának az igazolása érdekében érvényesen nem hivatkozhatnak a nemzeti jog alapján abban az esetben alkalmazandó rendszerre, ha kivitelezhetetlen az átadásra vonatkozó határozat végrehajtása, és így nem akadályozhatják az átadásra vonatkozóan e rendelet 29. cikkének (1) bekezdésében a nemzetközi védelem iránti kérelmekkel kapcsolatos gyors döntéshozatal biztosítása érdekében megállapított határidő alkalmazását.
- 71 A fentiekre tekintettel a C-245/21. és C-248/21. sz. egyesített ügyekben előterjesztett első és második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (4) bekezdését és 29. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az utóbbi rendelkezésben előírt átadási határidő nem szakad meg, ha valamely tagállam illetékes hatóságai e 27. cikk (4) bekezdése alapján az átadásra vonatkozó határozat végrehajtását felfüggesztő, visszavonható határozatot hoznak, azzal az indokkal, hogy e végrehajtás a Covid19-világjárvány következtében kivitelezhetetlen.

A harmadik kérdéstről

- 72 A C-245/21. és C-248/21. sz. egyesített ügyekben előterjesztett első és második kérdésre adott válasza tekintettel az ezen ügyekben előterjesztett harmadik kérdésre nem kell válaszolni, mivel azokat az előterjesztő bíróság arra az esetre tette fel, ha az említett első és második kérdésre igenlő választ kellene adni.

A költségekről

- 73 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

Az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 27. cikkének (4) bekezdését és 29. cikkének (1) bekezdését

a következőképpen kell értelmezni:

az utóbbi rendelkezésben előírt átadási határidő nem szakad meg, ha valamely tagállam illetékes hatóságai e 27. cikk (4) bekezdése alapján az átadásra vonatkozó határozat végrehajtását felfüggesztő, visszavonható határozatot hoznak, azzal az indokkal, hogy e végrehajtás a Covid19-világjárvány következtében kivitelezhetetlen.

Aláírások